ДАЙСАНАЙ ТЕХНИКЫЕ ДАРАН НЯЗАЛХА!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

Декабриин 10 1942 он ЧЕТВЕРГ № 290 (4102)

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Биологическа науканнуудай доктор-профессор Кудряшов Б. А. гэгшые Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха тухай.

Сэрэгэй ба гражданска эмнэлгын эмхизургаануудай практикада үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоҺон шэнэ медицинскэ препаратые болбосоруулҺан ба тэрэниие үйлэдбэрилэн гаргалгые эмхидхэҺэнэйнь тулөө биологическа науканнуудай доктор профессор **Кудряшов** Борис Александровичые **Ажалай Улаан Тугай** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1942 оной декабриин 7.

ДАЙСАНАЙ ОБОРОНЫЕ СҮМЭ СОХИХО!

(„Правдын" түрүү бэшэгҺээ).

Улаан Армийн сэрэгүүд Сталинградай оршондо ба Центральна фронт дээрэ добтолгоёо хэжэ үргэлжэлҺөөр. Фашистска сабхи доро гэшхэгдэжэ бузарлагдаҺан хэлэн зуугаад Һуурин газарнуудые гитлеровскэ бузар булайҺаа сэбэрлэгдээ. Хатуу шанга байлдааануудсоогуур хэлэн арбаад мянган фашистска эзэмлэгшэд хюдагдаа. Дайсанай хэлэн олон дивизинүүд ба тэрэнэй техникэнь үй бута сохигдоо. Түрэл Һайхан советскэ газар дайламнай эрлиг хара немецкэ булимтарагшадҺаа сэбэрлэгдэжэ б йна.

Дайсан болбол манай добтолжо байгаа сэрэгүүдтэ галзуу шанга эсэргүүсэлтэ хэнэ. Немецүүд бута сохигдоҺон хүсөөе яаралтай гаар суглуулжа табина. Резервэе нэмэжэ асарна, болгог бүхэндэ, гэшхэм газар бүхэнэ аҺалдана. Германска командовани хадаа манай частьнуудта эсэргүү байлдаанда бии бүхы хүсөөе табина.

Энэ үсөд шанга эсэргүүсэлтэнь манай сэрэгүүдтэ гэб гэнтэ ушарҺан гайхалтай юумэ бэшэ. Фашистска булимтарагшад өөрөдынгөө тоножо дээрмэдэжэ абаҺан юумэе Һайн дурааараа ба шуҺа адхаралтагүйгөөр бусаажа үгэхэ юм гэжэ Һанаа хада тоншые хонгор тэнэг Һанал болохо байна.

Немецүүд болбол манай сэрэгүүдэй добтолгые Һаатуулхын тулада, тэдэниие тогтоохын тулада, гэдэргэнь сухарюулхын тулада али бүхы хэмжээ абана. Дайсан хадаа шэнэ рубежнүүдээ галзуу өхээр бүхэжүүлнэ, эсэргүүсэлтэ хатэ нэмэлтэ үзөлнуудые байгуулна, контратаканууды хэдэгэ ябган сэрэг, танк, авиаци табина. Тиин эдэ контратакануудыень бии бүхы хүсөөгөө сухарюулан сохёод дайсанда шадаал Һаа өхэ гай гарза үүгөөулан, командованиингаа табиҺан эсэргүүцэгдэдэг дүүргэхэр улам саашаа дабшаха хэрэгтэй.

Улаан Армийн добтолгын мүнөө үеын онцо илгаань юу байнаб гэхэдэ дайсанай бүхэжүүлжэ оборонто хэҺэн газарта үсөд хатуу байлдааануудые хэнэ. Немецүүд обороныг барилга хэхэдэ тон шадамар баҺна. Советскэ сэрэгүүдэй сохилто хэхээ байҺыень мэдээд тэгэнэр эсэргүүсэлтэ хатэ айхабтар өхэ үзөлнуудые байгуулҺан байха юм.

Дайсанай эсэргүүсэлтэ хэхэ тиимэ үзөлнуудые Һалгаажа гэшэ айхабтар бэрхэ баҺна, тон өхэ шадабари, баатаршалга. Һөбөлгэн ябадал, хүсэтэ тохижа ба илаха гэҺэн нугаршагүй хатуу зоригтой байхыень добтологшодоо эриггэнэ. Дабагдашагүй хэрэм байдагүй юм. Советскэ хүнүүд Һаги түбэг болоҺон камат юумые зайлуулжа ҺурэаҺан байна. Тэд тэдэнэр тиимэ бэхэшээлнүүдые дабеҺаар лэ байнад.

Сталинградай оршонто ба Центральна фронт дээрэ дайсанай оборонто хэҺэн газарынь айхабтар орео бэрхэ байҺан болбошье тэрэниие Улаан Армийнгай частьнуud сүмэ сохибо. Мүнөө үедэ манай сэрэгүүд дайсанай обороныг ара талада аяар саана ороод байллаа хэжэ байнад.

Дайсанай оборонто хэҺэн барилганууды сүмэ сохин дабажа гараха хэрэгтэ али бүхы түрэлэй сэрэгүүдэй өөнэд хоорондоо харилсан ябуулганууда хэхэ гээшэнь илангаана өхэ удхатай Һүүлшын байлдааануудай дүй дүрнэл дээрэҺээ хараад үзэхэдэ: шадамар Һайнаар хэрэглээд байбал Улаан Армийн артиллери, танк ба авиаци болбол дайсанай эгээн бүхөөр байгуулҺан обороныг барилганууды бала тэнэ сохижо шадаха байна. Энэ инженерпэ сэрэгүүдэй, саперно частьнуудай үүргэнышье өхэ байна.

БүхэжүүлэгдэҺэн рубежнүүдые байгуулха ябадалаар хизаарлангүйгөөр немецүүд манай добтолгын хэдэн олон участогуud дээрэ айхабтар хатуу шанга контратаканууды хэнэ. Добтолжо ябаҺан часть бүхэн дайсанай жэжэшые томошье хүсэнүүдэй контратаканууды, тэрэнэй ябган сэрэгүүд, авиаци ба танкнуудые сухарюулан сохихоор болэн байха ёөтой гэжэ манай сэрэгшэд Һайса мэдэнэ.

Контратакые сухарюулан сохёод дүүргэхэ бэшэ, харин дайсанай эсэргүүсэлтые өөртэнь айхабтар өхэ гарзатайгаар сухарюулан сохижо, тэрэнэй сэрэгүүд ба техникыень шадгал Һаа өхээр хюдааг, улам саашань намнаха гэжэ ороодото хэрэгтэй. Харбээ дайсанай атакые сухарюулан сохёод лэ манай часть гү, али подразделени урдань байҺан газарҺаан гүцэлөөгүй хадань дайсан манай добтолгые Һаатуулба гэжэ хадахэ үшаргай.

Ушар иимэҺээ, дайсанай атаканууды сухарюулан сохижо үргэн табиҺан эорилго тээшэ дабшаха, дайсанай обороные тэҺэ бүсэ сохижо Һалгаага хэрэгтэй. Мүнөө добтолжо ябаҺан Улаан Армийн частьнуud иимээр лэ шулалдана гээшэ.

Эдэ ороондоо ингаг дүрэтэй. Гитлеровцүүдтэ угаа өхэр зэбүүрхэгы байҺан дээрэҺээ, Улаан Армийн частьнуud дайсаниие найдамтай лабаар сохино. Тэдэнэр хадаа фашистнүүдэй түсэбыень таҺалаад, добтолто хэхэ үүсхэлые өөрөдынгөө гарта бүлиан абаба. Гитлеровцүүд советска сэрэгүүдэй Һүүтэй шанга добтолгые тогтоохо гэжэ али бүхы Һэлдэгэ гартана.

Дайсан үшөө хүсэтэй. тэрэ хадаа бии бүхы шадалдаараа эсэргүүсэхэ байна гэжэ Һайса мэдэнэбди. Тэд үүсхэлые өөрөдынгөө гарта абаад байҺан Улаан Армийн тэрэниие дайсанда бүгаажа үгэхэгүй! Улаан Арми болбол немецүүдые хяа сохижо болохо байна гэжэ бүхы дэлхэйдэ харуулаа. тиин советскэ газар дайтаяа гитлеровскэ бузар булайҺаа хүсэд дүүрэн сэбэрлэхэ саг хүртэрөө тэдэниие хяа Һамна сохихо болоно.

Премьер-министр маршал Чойбалсан түрүүтэй Монгол Арадай республикын делегаци Москвада ерэба

Улаан Армийн боецүүд ба командирнуудта Монгол Арадай эльгээҺэн 4 эшелон бэлгые хүргэҺэн Монгол Арадай республикын делегаци декабриин 6-да Москвада ерэбэ.

Түс делегациие Монгол Арадай республикын премьер-министр, маршал **Чойбалсан** толгойлно. Делегациин составта—Бага хуралай президиумэй түрүүлэгшэ **Бумцендэ,** Монгол Арадай революционно партийн Центральна Комитедэй секретарь **Сурунжаб,** арадай ополчениин главком **Мижит,** Монгол Арадай республикын герой, комбриг **Гонгор,** монгол интеллигенциин түлөөлэгшэд, үйлэдбэриин ударнигуud ба ороной эрхим малшад оролсобо.

Вокзал дээрэ түс делегациие Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарые орологшо **В. Г. Деканозов,** Оборонын Арадай Комиссарай орологшо **Е. А. Щаденко,** Дотоодо Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай орологшо **В. Н. Меркулов,** ВОКС-ын правленииин түрүүлэгшэ **В. С. Кеменов,** НКИД, НКО-гэй сотрудникууд ба хэблэлэй түлөөлэгшэд уттаба.

Делегаци болбол Һаеын үтэрлэг асараа. Тэрээнэйнь дунда: 1.000 тонно мяхан, 90 тонно тэҺон, 80 тонно колбаса, 150 тонно кондитерска барималнууд. 30 000 ооёон дэгэл, 30.000 валенка, үйлэтэй 30 000 телогрейкэ ба бусад олон юумэнүүд бии.

Делегаци болбол Һаеын үтэрнүүдтэ дайлалдажа байтаа Улаан Армийн частьнуудта ошохо байна.

СССР-эй Совнаркомдо

Хүдэлмэришэн ба албахаагшадай үмсын огородто таҺалгдаҺан газарые предприятинуud ба амхи зургаануудта бэхижүүлхэ тухай

Үмсын ба коллективнэ огородто таҺалагдаҺан газарые саашадаа өлдүүрилэн Һайсаруулха, хүдэлмэришэн ба албахаагшадай огородой ажалые хүлэжүүлхэ эорилгогойгоор ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Советэй **тогтоохонь:**

1. Хүдэлмэришэн ба албахаагшадай коллективнэ ба үмсын огородто городуудай, хүдэлмэришэнэй поселогуудай газарҺаа ба үгэрнэй газарай фондоо 1942 ондо таҺалагдаг үгтэҺэн газарые коллективнэ ба үмсын огородто жэл бүри хэрэглэжэ байха условитойгоор 5—7 жэлээр предприятинуud ба эмхизургаануудта лаалгажа үгэхэ.

Үмсын огородуудта таҺалагдаҺан газарые дээрэ заагдаҺан болзорой туршада хүдэлмэришэн ба албахаагшадай хоорондо шэнээр хубаахагүй гэжэ предприятинуud ба эмхизургаануудай администрациие хорихо.

2 Инвалид болоҺон дээрэҺээн, мүн Улаан Армита татагдаҺан гү, али ондоо хүдэлмэридэ шэлжүүлэгдэҺэн дээрэҺээн сүлөөлэгдэн гарахаҺаа бэшээр тус предприяти гү, али эмхизургаанҺаан гарахагаа хүдэлмэришэн ба албахаагшад болбол огородойнгоо газарые эдлэхэ эрхээе хаҺагдаг болон мүн заагдаҺан газар дээрэ тарилга хэҺэн аад, эдлэгүй гаргашаяа түлүүлэгэд ургасые хуряан абаха эрхээе хаҺагдаха болоно.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй

Декабриин 6-ай үглөөнэй мэдээсэл

Декабриин 5-ай Һүнийн туршада **Сталинградай** оршондо ба **Центральна** фронт дээрэ манай сэрэгүүд түрүүшынгээ зүтүүд тээшэ шэглэн добтолгоёо үргэлжэлүүлбэ.

• • •

Сталинградай заводской райондо манай сэрэгүүд дайсанда эсэргүү буудалгата байллаа хээ. Н-скэ частиин артиллеристүүд дайсанай 17 ДЗОТ ба блиндаж Һаншаргажа, 3 артиллерийскэ ба 2 миномётно батарейн буудалгые дараҺан Һалгааба. Горлой урда захада манай частьнуud байлдаата татнуud хэҺэн ба роото шахуу немецкэ солдат ба офицерүүдые үгы хэҺэн байна.

• • •

СталинградаҺаа баруун-хойгуур Дон мүрэнэй зүүн эрьэ дээрэ манай сэрэгүүд добтолгото байлдааануудые хэжэ. дайсанай хатуу шанга контратаканууды сухарюулан сохёо. Үдэрэй турша соо Н-скэ соединениин боецүүд 800 шахуу немецкэ солдат ба офицерые үгы хэбэ. 18 немецкэ танк гэмтээгдэҺэн ба галдагдаҺан байна. Нүгөө нэгэ участок дээрэ дайсан болбол полк шахуу ябган сэрэгэй хүсөөр артиллери ба танкнуудай дэмжэлгэтэйгээр манай позицинуудые атаковалаа. Советскэ боецүүд немецүүдые угаа өхэ тэслэгдэ оруулан гэдэргэнь намнаа. Байлдаанай болоҺон газар дээрэ дайсанай 600 шахуу хүнэр үлэбэ. 3 немецкэ танк эбдэгдэҺэн, 10 автомашина, 2 өхэ буу үгы хэгдэҺэн байна.

• • •

СталинградаҺаа баруун-урдуур манай сэрэгүүд дайсанай томо хүсэнүүдэй контратаканууды сухариса сохиҺон ба саарин участогуud дээрэ үргэлжэлүүлҺэн байна. Нэгэ участок дээрэ немецүүд полк шахуу ябган сэрэгые ба танкнуудые байлдаанда хаяба. Манай частьнүүд дайсаниие өхэ гээлтэдэ оруулаа. Байлдаанай болоҺон газар дээрэ дайсанай хэтэн зуун хүнэрнүүд үлэбэ. 40 шахуу танк гэмтээгдэҺэн ба галдагдаҺан байха юм.

• • •

Центральна фронт дээрэ манай сэрэгүүд дайсанай үсөд шанга эсэргүүсэлтые дабан, добтолгоёо үргэлжэлүүлбэ. Великие Лукийн оршондо советскэ частьнуud хэдэн Һуурин газарнуудые сүлөөлҺэн ба 12 немецкэ өхэ буу, олонтоото пулемет, винтовко ба автомадуудые булиан абаҺан байна. Ржевбэе баруугаархи оршондо нүхэр Добровольский командиртай часть дайсанай 20 контратакые сухариса сохёо. Түс байлдаанда гитлеровцүүд точ өхэ гээлтэдэ оробо. Байлдаанай болоҺон газар дээрэ солдат ба офицерүүдэй 1 000 гаран үхэр үлөө. Манай боецүүд түшэг тулгуурин 4 пункт, дайсанай 2 танк, 46 өхэ буу, 72 пулемет, 6 мин-миот, 35 автомашина, эдеэ хоол, Һомо хэрэгсэл, малай тэжээл ба инженернэ зэбсэг хэрэгэлтэй 5 склад булиан абаа. Бронтай-пулеметно буудалгаар немецкэ транспортна самолет унагаагдаба.

• • •

Нальчикаа зүүн-үүдүүр Н-скэ соединениин боецүүд дайсаниие түшэг тулгуурин болоо 2 пунктаа нанаран гаргаа. 49 автомашина Һомо хэрэгсэл, малай тэжээл ба эдеэ хоолтой 5 склад, станция, 3 өхэ буу булиан абаба. Хүнүүд нлендэ абтаа.

• • •

Украйнын нэгэ райондо ябуулгаа хэжэ баҺаан партизанска отряд ноябриин 10-наа 20 үүртэрхи үе соо амжалтата хэлэн дайшалхы ябуулганууды хэбэ. Партизануud түмэрэмай 2 хүүргэ ҺандаргаҺан, 4,5 километртэ телефонно-телеграфна линиие таҺалаҺан, броневик, ашаанай 4 автомашина үгы үлөҺэн байна. Тулалдаанда советскэ патриотуud 100 гаран гитлеровцые шодаа.

• • •

Орловско областийн Нагинска райондо немецко-фашистска полицуud зэрлиг аашанууды таргаба. Гитлеровцүүд 18 тосхон ба 26 поселогые галдаа. Тэдэнэр колхознигуудай 3.850 гэрые, 114 колхозно барилга, 21 Һүргүүли, 5 больница, 8 аптекэ, 18 колхозно клуб галдаба. Гитлеровскэ алуурчат колхознигуудые тоноҺон байна. Тэдэнэрэй мал, дүбсаҺан, гэрэ ньь юумэнүүдые булиан абаҺан, бүхы огооҺон ба хартаабхыень тэжэ абаашаҺан байха юм Нагинска районой тосхонуудаар фашистска бандитүүд 187 колхознитые зэрлигээр зобсобо Амины үлэҺэн үбгэд, дүүшэд ба үүгбүүд үлэсхэлэнгэй үхэлдэ хүргэгдөө.

Декабриин 6-ай үдэшын мэдээсэл

Декабриин 6-ай туршада манай сэрэгүүд **Сталинградай** оршондо ба **Центральна** фронт дээрэ түрүүшынгээ зүтүүд тээшэ шэглэн добтолгоёо үргэлжэлүүлбэ.

• • •

Ноябриин 29-Һөө декабриин 5 хүртэрхи недеелиин турша соо агаарай байлдааануудта, аэродромуud дээрэ ба зенитнэ артиллериин буудалгаар 192 немецкэ самолет, тэрэ тоодо гурбан мотортэ 108 транспортна самолет үгы хэгдээ. Мүн энэ сагай турша соо манайхин 102 самоледоо гэлҺэн байна.

• • •

Сталинградай заводской оршонто манай гэрэгүүд дайсантай буудалгаба. Советскэ артиллеристүүд 4 ДЗОТ. 7 блиндаж үгы хэжэ, 3 артиллерийскэ ба 6 миномётно батарейн буудалгые дараҺан Һалгааба. Горлой урда захада манай частьнуud байлдаата татнуud хэҺэн ба роото шахуу немецкэ солдат ба офицерүүдые үгы хэгдэҺэн байна.

• • •

СталинградаҺаа баруун-хойгуур Дон мүрэнэй зүүн эрьэ дээрэ манай сэрэгүүд дайсанай ябган сэрэгүүд ба танкнуудай контратакые сухарюулан сохиҺо Дайсан болбол үрда үлэрынь аллаҺан поспинуудаа тэхэрюулэн абаха гэжэ үрэ түүнагүй Һэлэлгэ хэжэ. хүн ба техникынгөө талаар өхэ гээлтэдэ ороо Нэгэ участок дээрэ советскэ частьнуud 500 гаран гитлеровецые үгы хэжэ. 10 немецкэ танк галдаҺан ба 14 танк гэмтээҺэн байгаа Ондоо нэгэ участок дээрэ ротоҺоо үлүү немецкэ солдат ба офицер үгы хэгдээ.

• • •

СталинградаҺаа баруун-урдуур манай сэрэгүүд эзэлҺэн позицинуud дээрэ бэхижэд, тагнуулаа сохёо. Үдэрэй турша соо Н-скэ соединениин боецүүд 800 шахуу немецкэ солдат ба офицерые үгы хэбэ. 18 немецкэ танк гэмтээгдэҺэн ба галдагдаҺан байна. Нүгөө нэгэ участок дээрэ дайсан болбол полк шахуу ябган сэрэгэй хүсөөр артиллери ба танкнуудай дэмжэлгэтэйгээр манай позицинуудые атаковалаа. Советскэ боецүүд немецүүдые угаа өхэ тэслэгдэ оруулан гэдэргэнь намнаа. Байлдаанай болоҺон газар дээрэ дайсанай 800 шахуу хүнэр үлэбэ. 3 немецкэ танк эбдэгдэҺэн, 10 автомашина, 2 өхэ буу үгы хэгдэҺэн байна.

• • •

Центральна фронт дээрэ манай сэрэгүүд дайсанай контратакые сухарюулан сохижо урагшаа дабшаба. Ржевбэе баруугаар советскэ частьнуud түшэг тулгуурин болоо 2 пунктаа немецүүдые нанаран гаргаа. Дайсанай нэгэ батальон ябган сэрэгүүд ба 15 танк контратака хээд. гэнэргээ сохиҺю. Байлдаанай болоҺон газар дээрэ дайсанай олонтоото үхэр ба ҺанаргагдаҺан 2 танк үлэбэ Ондоо нэгэ участок дээгэ бэхижүүлҺэн нэгэ пунктаа тэхэрюулэн абаха гэжэ немецүүдэй хэҺэн контратака бүрүү Һүүдөө. Хатуу шанга байлдаан бүхэли үлэтөө үргэлжэлөө. Үтэшэлэн тэешэ дайсан болбол 200 шахуу солдат ба офицерэе алуулжа. гэмтээгдэҺэн 7 танкаа гээгэд сухариха баатай болоҺон байгаа. Манай боецүүд нэгэ танк. 7 өхэ буу, 18 пулемет ба бусад буу зэбсэг булиан абаба.

Великие Лукийн оршонто немецүүд өхэ гээлтэдэ орожо байжа манай подразделение түрижэ. нэгэ Һуурин газарые эзэлжэ шаража манай сэрэгүүд урагшаа дабшаа. Н-скэ частиин боецүүд үсөгэлдэрэй туршада немецкэ солдат ба офицерые үгы хэбэ. 14 миномет, 35 пулемет. 200 гаран винтовко булиагдан абтаҺан байгаа. 150 немецкэ солдат ба офицер плендэ абтаба. Ондоо нэгэ участок дээрэ манай боецүүд дайсанай оборонто хүдэр хушуурган орожо 200 гитлеровецые үгы хээ. 5 немецкэ танк. 9 өхэ буу. 6 автомашина ба Һомо хэрэгсэлтэй склад үгы хэгдэбэ.

Сталинграда баруун-урдуур манай часть дайсанай мотоябган сэрэгүүд ба танкнуудта эсэргүү үсөд шанга байлдаанууды хэнэ. Немецүүд танкнуудаа урагшань ябуулжа манай обороные сүмэ сохихо гэжэ Һэлдэ. Теэд гитлеровецүүдэй энэ Һэлэлгэнь буруу ҺүрсөҺэн байна. Уридшалан абтаҺан мэлээнэй ёҺоор, манай боецүүд 17 немецкэ танк гэмтээҺэн ба галдаҺан байна. Дайсан амиды үлдэ ба. Советскэ боецүүд контратака хэжэ пус Һуурин газарҺаа дайсаниие намнан гаргаа. тэтэнэрые саашань үлэхэ зуурааа үшөө 2 Һуурин газар эзэлээ. Түс участок дээрэ болоҺон 3 үлэрэй байлдаанай эсэстэ немецүүд 800 солдат ба офицерэе алуулжа ба шархануулжа гэҺэн байна.

• • •

Крымскэ партизануудай отряд ноябриин эсэстэ дайсанай түүгэрхаргын эшелониие хажуу хүлэр халиан үнагаагаа. Сэрэгэй техникатэй 19 платформо, нэгэ паровоз. пульмановска вагон ба дайсанай сэрэгүүдтэй 8 теплушка хяа бала сохигдобо.

• • •

«Советско-германска фронт дээрэ дайлалдаха гэҺэн приказ абтаа гэжэ бидэнэртэ совоскостонь жагсаалай дундаҺаа: «Россиа бидэнэрэй хэхэ юумэ байхагүй!» «Немецүүд өөдөөсөө дайлалдат!» гэҺэн хашхаралдаанууд тараа Һэн Мордохынгоо үрда тээ солдатуud казарманууд соохи орон ба столнуудые эблэд, сонхын шэлпүүдые тэҺэ сохёод. Муссолинийн портредые шуу таҺар татаа Һэн. Фронт дээрэ өрөд байхадаа энэ дураа гуталга Һулараагүй, харин үлэм өхэр шангадаа. Ливидэхи немецко-итальянска сэрэгүүдэй гиллдаҺэн тухай ба итальянска городуудай бомбодолгодо орожо байҺан тухай мэдээсэлнүүдэ Һүүлэй тедэ илангаяа өхээр Һанаага зобохо ябадалнуудые гаргана. Дайн болбол немецүүдэй гэмээр эчилээ Һэн. тэдэнэрэй түлөө битэнэр эндэ шуҺаа адхажа байнабди гэжэ олон солдатуud тоолоно. Немецүүд манай эхэ ороондо урдаг татажа эшхэбтэр бузар юумые ушаруулаа. Немецүүд бидэнэрые үхэлдэ асарта муу байгалта оруулба гэдэг».—гэжэ 4-дэхи итальянска альпийска «Кунеоэ» гэдэг дивизийн 1-дэхи полкаҺо плендэ абтаҺан солдат Антонио Астеджиано гэгшэ хөөрэнэ.

• • •

«Гитлеровскэ алуурчат мэлэй деревниидэ олон хүнүүдыемнай зобоҺон ба алаҺан, гэр ба барилганууды емнай бүхылэнь шахуу галдаҺан байгаа. Колхозник Степан Валдаев гэгшые немецүүд гэртэнь автомашар буулган алаа Һэн. Мүн Клавдия Солдатенковае, тэрээнэй 3 үхибүүдые, Евдокия Соколовае. Анастасия Калининае, тэрээнэй бага наҺатай 2 үхибүүдые алаа Һэн. Немецкэ бузар булайнуудай манда ушаруулҺан гашуудалнуудые үгөөр хэлэхын аргагүй. Урдань немецүүдые болбосоронгы хүнүүд гэлсэгшэ бэлэй. Теэд, эдэнэр хүнүүд бэшэ, харин үбгэн залуу гэжэ илангүй алагдаг фашистска зэрлиг арьяатан мүн гэжэ бидэнэр мүнөө мэдэхэ болоообди»,—гэжэ немецкэ булимтарагшадҺаа сүлөөлэгдэҺэн Калининска областийн Великолукска районой Соколово гэдэг деревниин колхозницануud Клавдия Астрашова ба Марья Капустина гэгшэд хөөрөбэ.

Москва, ВКП(б)-гэй ЦК, нүхэр СТАЛИНДА

Тамбовско областийн зэргэтэй эмэгтэй колхозницуud, нүхэр Сталин, Танэй октябрьска алидхэл ба приказда хаҺюу болгон «Тамбовско колхозник» гэҺэн танкова колонно байгуулха хэрэгтэ мүнгэн зоорь суглуулҺан байна. Хоёр неделиин турша соо колхозницуud 40 миллион түхэриг сэбэр мүнгэ оруулба. Танкова колоннодо мүнгэн зоорь суглуулга хадаа колхозно деревниин соеетскэ патриотизмые эли тодоо харуулҺан демонстраци болжо үнэрҺан байна. Энэ мүнгэнийнь Госбанкынь таҺагуудта хаҺагдаҺатай.

ВКП(б)-гэй Тамбовско Обкомой секретарь ВОЛКОВ.

Тамбов, ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр ВОЛКОВТО

«Тамбовско колхозник» гэҺэн танкова колонно байгуулха хэрэгтэ зорюулҺан Улаан Армийн фондо 40 миллион түхэриг суглуулҺан Тамбовско областийн зэргэтэй эмэгтэй колхозницуудта мүнгэн ахадүүрэй хүлүүн амаршалга ба Улаан Армийн баясхалангые дамжуулан хүргэт.

И. СТАЛИН.

Улан-Удэ городой худөө-ажахын выставкэ дээрэ

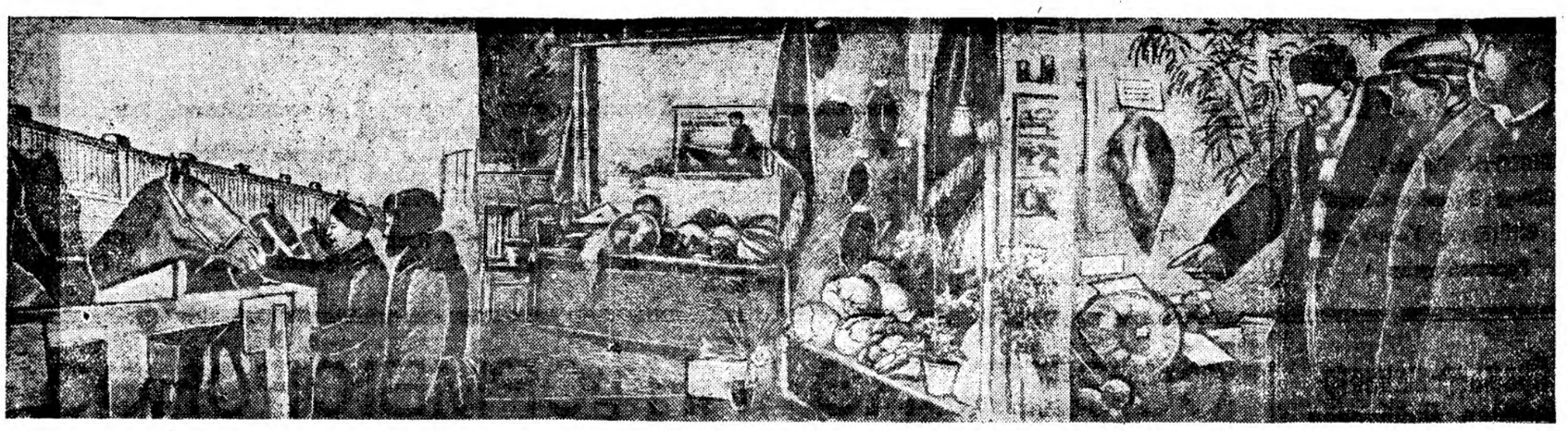

Яһала баялиг выставкэ

Декабриин 6-ай үлэр манай республикын столицада городой хүдөө-ажахын выставкэ нээлдэбэ. Выставкэ нээгдэхэһээ үрид олон зоной хабаалгатай митинг болножо, тэндэ Горсоветэй түрүүлэгша нүхэр Сабуров үгэ хэлэбэ.

Митингын һүүлээр ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр Хахалөвай түс выставкын площадка дээрэ орохо үүдэндэгэ байһан лентые отолхотойнь сасуу, тэндэ Улаан Туг үргэдэбэ Тэндэ сугларһан айлшад барандаа павильонуудые соо орөө.

Выставкэ дээрэ харуулагдаһан хамаг бүхы баялигуудые нэгэ дахин ябаад баранниень сээжэдэн хадаха гээшэ бэрхэ Стенд бүхэн столицын ажахын ургалтын шэнэ шэнэ хүүдэлһэнүүдые нээжэ үгэнэ. Центральна павильон хүндэр орохо үүдэндэнь «Заготживсырьегой» республиканска конторын стенд табигданхай. Энэ республикын элдэб янзын ан гүрөөһэнэй арһануудые харуулагдана.

БМАССР-эй Наркомсемэй стенд болбол элдэб олон сортын шиницэ, ярица ба бусад культурануудаар дүүргэнхэй. Тэндэ сагаан тоһон, мед, воск ба техническа культурануушье бии. Тэндэ Бурят-Монголой республикын хүдөө-ажахын дайнай үедэ туйлаһан амжалтануудайнь дээжэ шамэгүүд табигданхай.

Саашаа болохоло «Лесосуплишстройн», ПВЗ ба Судоремонтно заводой стендүүд болоно, тэдэнэр хадаа өсөдынгөө бүтээһэн запас частнуудые харуулһан байха юм Тэрээнһээ гадна городой ажалшад колхозно хадалаг ба тариалан дээрэ хүүлэмэрилж түүһэдынь диаграммануud дээр харуулагдана. 1942 онэю орой хамта 4.966 ажалшад колхозуудта түүһэлба. Гансахан һүргүүлийн үхибүүд 1.302 хүн ажаллаһан байгаа.

Колхозто түүһэлхэһэн гадна мүн һүргүүлийн үхибүүдэй өөһэдынь хажэ байһан туршалгын хүүлэмэринүүд харуулагдана. Городой № 21 хүсэдбэшэ дунда һүргүүлийн шабы Вера Солошенко гэгшын хажэ байһан ажал тухайнь диаграммын тоснуud эли тодоор гэршэлнэ. Тэндэ басаган 1941 онэю 1 моносогор тартаабхаһаа 1.700 хартаабха үргүүлжэ абаһан байгаа. 1942 онэю тэрэнэй түй дүршэлые хэрэглэһэн 4-дэхи һүргүүлийн шабинтэр 1 моносогор хартаабхаһаа 1.800 хартаабха үргүүлаа.

Выставкэ дээрэ Кумыслечебницын. Бурмонторгын ПВЗ-гэй ОРС-ын ба бусадай түүһэбэринь ажахынуудай стендэнүүд нээгдэһэн байна. Тэндэ «Зеленоовощесовхозой стенд илангаяа өөдөр өлгөгдөнө. Овощь хартаабха ба сахарай свеклобоо гадна манай эндэ ургуулагдаһан тариимал жэмэсэр хүбэн вареньешье бии.

Городой ажалшадай индивидуальна ажалайнь амжалтануud выставкэ дээрэ тустаар стендэ харуулагдана. Жэшээлхэдэ, саповол Петр Андреевич Ковальский гэгшэ өөрынгөө сад соо 9 яблонь. 16 һөөг малина, 12 һөөг крыжовник, 4 һөөг үхэр шодэн гэхэ мэтые тарилһан байха юм. Мүн бу ажалшые хүнүүд нигэжэ элдэб янзын жэмэс тарижа ургуулһан байна. Татьяна Григорьевна Попова гэгшэ өөрынгөө огород дээрэ 18 килограмм шагнүүргэй тыква ургуулба.

Выставкэ дээрэ инкубаторна станци ба бусад оргазацинуудай түйлалтануud харуулагдана.

Ботаническа садай стенд дээрэ малай тэжээлэй өөһэ нотоонуud харуулагдана. Мүн тэрэшэлэн манай эндэхи элдэбэн жэмэс нэрэжэ гаргаһан архи, ликер, пиво, витамин үндэн, квас ба бусад харуулагдаһан байна.

Мелькомбинат ба Росглавхлеб үгаа амтатай элеэнүүдэй дээжэнүүдые экспонат болгон табиннай. Мүн Улан-Удын Мясокомбинатай стендэшье яһала баялиг.

Жэжэ мал ба гэрэй шубуунуудай экспонадуud тустаар байшан соо харуулагдана. Тэндэ кролигуud, тахиануud, нугаһан бии. Тиихэдэ газаань томо үхэр малнуудай таһаг түхеэрэгдэнхэй. Тэндэ үүлтэртэ асаргануud ба гүүд. Һүүтэй үнеэд ба үүлгэтэ тарган гахайнуud бии байна. Тэрээнһээ гадна зэрлиг боро гүрөөһэн бии.

Энэ баллиг выставкэ дээрэһээ хархада, Улан-Удэ городой ажалшад оролцосотой һайнаар хүлэмэрилжэ. бүхы советскэ арагтайгаа хамта фронтюо угаа өгэ туһаламжа үзүүлжэ байһанинь эли тодо болоно.

В. ПЕТРОВ.

Колхозно байгуулалтын илаһанай гэршэ

БИЧУРА. хүдөө-ажахын аймагай выставкын стадион гоо байхэн шэлбүүлһэгэ модоор ба улаан пугуud, плакадуулаар шэмэглэгдэнхэй. Энэ аймагай колхозуудай эрхим хүнүүд—ударник, стахановецуud һайншэрэйнгөө сэбэр сарюун хубсаһануудаа үмдэһэн хүнүүд ерэбэ.

Стадиён соо үүлтэр һайнтай ба ашаг шэмэ өхые үгэдэг элэб түрлэй малнуудһаа гадна, тарыан, огородно ажалай ба бусад зүйлнүүдэй баялиг экспонадуud харуулагдаба.

«Красное Знамя Труда» колхоз аймаг соогоо өхэшье ба нэгэн түрүү колхоз юм Энэ колхоз гансашье тарыан ажал ба малажал эрхиллэг бэшэ, харин ангай, зүгын, гуулайн, шубуунай ба бусад ажалнуудые эрхиллэг байна.

Анха түрүүн, 1938 онэю энэ колхоз үнэ өхэтэ хара үнэгэ ба енот үсхэбэриллэ эхилэн байгаа. Энэнь жэлэй 60—70 мянган түхэриг сэбэр олзо үгэдэг болоноой.

—Хара үнэгэмнай,—нүхэр Петров хэлэнэ,—зөөлэн алтан гэшэ. колхозоо өхэ олзо оруулгаһаа гадна, эхэ оронгонай түйлай өхэ ухашанартай юм Иимэ хадань энэнэйнтээ тоо толгойе олошоруулхын түлөө бүхы арга хабаяа гаргалгат гэшэб.

Колхозтерные нарэмжэтэ колхозой «Вольга» гэжэ нарэтэй гаргаа хүгэ азарга хитар жороогойнтоо эли шэнэ харуулжа, выставкэтэ хабаалгашалые өгөөр һонирхуулба. Гаргаа. «Улаан Огонь» ба «Борец Октября» колхозуудай ородамериканска түүлэй азартануud ба талаатай түлнүүд мүн өхэ һонирхолтой байба.

Малажалай талаар аймаг хотороо эгээл өхэ «КИМ» колхоз адуу моридойнгоо тоо толгойе олошоруулха гүрэнэй түсэбые дүүргээд, түсэбөөс гадуур 44 толгой адуу моридые үсхэбэрилжэ байна. Тус амжалта халаа урдань ОТФ-е даажа байһан аалмүнөө КТФ-е даажа байһан нүхэр Аюр Санжиевай эрхим хүүдэлмэрин үрэ болоно. Нүхэр Санжиев ОТФ-е даажа байхалаа хони ямаалай тоо толгойе олошоруулха гүрэнэй түсэбые үлүүбшэлэн дүүргэжэ. энэ талаар эрхим амжалта түйлаһанайнгаа ашаар Бүхэсоюзна хүдөө-ажахын выставкэлэ хабаалдсаһан байгаа. Мүнөө нүхэр Санжиев аймагай выставкэлэ хабаалдсаба.

Выставкэлэ зүгын ажалай түй дүршэлтэй эрхим хүнүүд хабаалаба. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой зүгын ажалые эрхиллэг шэ нүхэр Даша Пыбикторжиев энэ жэлэ нэгэ бүлэ зүгыһөө пуда жэшэгэгэр 16 килограмм мед абаһан байна. Иигэжэ энэ зүнай турша дотор 10 шахуу центнер мед хүргажа. колхозоо эгээл багаарынь хэлэхэдэ 40—50 мянган түхэриг олзо оруулба. Нүхэр Пыбикторжиев өөртөө нэмэлтэ түлөөрөн болгон 72 килограмм мед абаһан байна. «Красное Знамя Труда» колхозой зүгын ажалшашэ—Загорова, Белых ба бусад нэмэлтэ түлөөрөн болгон аяар 225 килограмм мед абаһан байнаа Мүн бусад ажахы [illegible] амжалтануud түйлаһан хүнүүд нилээд олосроо хабаалцаба.

с. Бичура

П. ИВАНОВ.
(Мачэй спецкор).

ХИЛЫН СААНАҺАА

Неапольда английска авиациин хэһэн добтолго

ЛОНДОН. (ТАСС). Үсэгэлэр чилээд олон английска хүнэ бомбардировщикуud Неаполиин могуud ба бусад объектнүүдые амжалтатайгаар атаковалба. Английска самолетуud баранда өөһэдынгөө базанууда амталаг тайбан бусажа ерээ.

Мүн тэрэшэлэн Сицили аралай зүүн урда талада байгаа аэродромуud айхабтар шанга бомболгодо орожо, тэндэ хэдэн олон түймэрнүүд гараба.

Италида дотоодын политическа байдалынь угаа өхэр хурсадаа

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Американска хаблал газетэнүүд бо..бол Муссолиниин хэлэһэн үгэнь Италида дотоодын политическэ оршон байдал айхабтар өхэр хурсалаһанайнь гэршэ болоно гэжэ сэгнэлтэ үгэнэ. «Нью-Йорк Геральд Требюн» гэдэг газетын һанаагаар хадаа Муссолиниин хэлэһэн үгэнь тэрэнэй өөр гуримай хүсэл задагайган унаһыень харуулна. «Нью-Йорк Таймс» газетэ болбол Муссолиниин энээнһээ урда тэр хэлэлгэ үгэнүүдынь имагта һайрхуу байдаг һэн. тэдэ мүнөө хэлэһэн үгэнь Италида гохёолгоод байһан хэсүү бэрхэ байдалые балаалгаа һанаатай, алдэбын шалгаг дурсина гэжэ тэмдэглэнэ.

«Вашингтон Пост» газетын шэнжэлэшэ Новер гэгшын мэтүүлһэнэй өөдөөр. Итали мүнөө бутаган унахынгаа түйлда хүреөт байна гэнэ.

* * *

ЛОНДОН. (ТАСС). «Дейли Экспресс» газетын харинн гүрөөнүүдэй байдалые шэнжэлэн бэшэгшэ болбол немецүүд Италиахи дайнда эсэргүү һанал болгоцуулые дахха гэжэ оролдоно. Немецүүд ба Италиин һүүрин зоной хоорондохи харилсаанинь айхабтар харша болоод, сэтэ нүлалдаан болохоншье холо башэ.

* * *

СТАМБУЛ. (ТАСС). Турецкжурналист Ялчин гэгшэ «Хабер» гэдэг газетэдэ тунхаглагдаһан Муссолиниин үгые тайлбарилан бэшэхэ зуураа, «фашистска номолой өөдөр, хүсэлшье эндүүрдэгүй байһан Гитлер Муссолинтхоёр Россин сэргэй хүсэ шалдань сэгнэлтэ үгэхэлөө хайшан гэжэ өөдөлөн хэлэнэ Гитлер болбол бүри велонюо үбэлэй һүүбаагта энээнтие ойлгожо тоофоо байгаа. Теэд. мүнөө үбэлэй эхинэ Муссолиниин ойтуфон ябаагаа болбол тэрэнэй өөрынгөө союзнигаа хоёрдогонтүй дахажа ябаһыень харуулна».

Франкфуртда английска авиаци добтолоо

ЛОНДОН. (ТАСС). Авиациин министерствын мэдээсэнэй өөдөр, декабриин 3-ай һүүн английска бомбардировщикуud Германиин элдэб олон пунктнүүдта гэдэнэй дунда Майндахи-Франкфуртда добтолго хэһэн байха юм.

Истребительнүүд Францида ба Голландыда байгаа дайсанай түмэрзамай объектнүүд, сэргүүд бүүдалгын газаринуудые атаковалба.

Дайсанай самолетуud Англида добтолго хэтэ гэжэ бэлдэһэн байгаа. Лондоной оршонто саг зүүра агаарай тревого сонсохогдоһоо байна.

Канадын территориһоо газаа тээ тусгаар авиачастьнуудые байгуулхань

ОТТАВА. (ТАСС). Канадын авиациин министр Пачэр гэгшэ оронойнгоо территориһоо газаа тээ тусгаар каналска агаарай сэргэй хүсэнүүдые байгуулха гэһэн зориго правительствоной табяал байна гэжэ хэлэбэ.

Англиде канадска бомбардировочна группынь 10-һаа 20 хүртэр Эскадрилитайгаар байгуулагдахай, тэрээн дээрэнь истребительнүүд нэмэжэ ерэхэнь. Англиде 40 шахуу канадска эскадрилэнүүд ябуулганууда хэхэнь, тэрэнь английска агаарай хүсэнүүдтэй хани барисаатай байха юм.

300 мянган солдадтай французска арми байгуулагдахань

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС) Юнайтед Пресс агентствын мадридска корреспондентын Алжирһаа мэдээсэхэнь хадаа. Хойто-Африкада сознигуудтай хани барисаатайгаар ябуулгаа хэхын түлөө 300 мянган хүнтэй Французска арми хары байгуулагдахаар хараалагдаба гэнэ.

Германска засагаархин Эдуард Эррио арестовалба

ЖЕНЕВА (ТАСС). Вишиһээ зөбөөн мэдээсэлэй өөдөр. германска эзэмэлгын засагаархин Эдуард Эррио французска палатын түрүүлэгшэ гэшые арестовалба гэнэ.

ПАВЕЛ НИЛИН

Үнтаршагүй улаан гал

(Эхиниинь декабриин 6 ай ба 8-ай номернуудта)

Саг зуура абяа аниргүй болошоод байтарынь нарком түрүүлэн дуугарба. Тэрэ хадаа ойро зуура болоно болоһон аад, гэнэ һэриһөн мэтэ болоод нигэжэ хэлээ:

—Хэрбээ үшөө нэжэдые барыа хадамнай полковник шамайе даа өхээр харгахагүй бээ даа, Васька? Юуншье хадаа хадамэжыдэ айлшалха гэжэ ябанагүй ха юмши. Хоёром хэзээ уулзаха саг байхаб.

—Нээрэшье нэжэдые барихада чаха гом. тэрээнтэ би диплэхагүй бээзб. Би юуншье хадаа бөөһэйнтэй хүн байнаб—гэдэ, Мещеряков эрбиссэрэн хэлэбэ...

Мещеряков нигэжэ хэлахэдэ мүнөө гүйнэн болобошье өөрынгөө хүцэлһэн мэтэ найдамтайгаар сахыень хэлээ һэн. Аладынь 25 жэл соо олон янзаар ба өөгэнхидээ гүнтэ хүшэр, хэлэшэгүй хүнтэ хүшэр ба хэсүү бэрхэ болобошье үсөд хатуу зоритойгоор ба найдамтайгаар ажаһуухадаа өөрынгөө бөөсын хатууе олон дахин турнирлэн байха.

—Зай мүнөө хэнэй-юунэй түлөө ууха гээшэбэбди—гэдэ өөгнинь стаканаа баринан бөөсрээ хэлэбэ.

—Нүхэр Васькын түлөө уусыбди—гэдэ Виктор Павлович Малышев хэлэбэ—энэ Васькын түлөө зорюолжа, чагай армин капитан Василий Мещеряковай түлөө уусыбди. Хүл дээрэ бодохые гүйнаб...

Тиигээдэнь Мещеряков айхабтар өхээр хүлэбэ

—Зай, хүл дээрэ бодоод яахамнаб?—гэдэ Мещеряков тэгэ... [illegible]

—би Советскэ Союзай Герой бэшэлби, ялахын саана орденнойшье бэшэб. Халхын Голдо ябаһанай түлөө миил «Отвагын түлөө» медальтай байнаб.

—Дуугай Васька!—гэдэ Виктор Павлович зандаба.—Хамаг бүхы орденнуud шамда тоологдохо. Бүри Кузнецкстройн түлөө үгтэхэ өөнотой аад, миил тэнэ боложо списскэһээ шинии нэрэ гаршаһан байгаа бэлэй, тэрэшнэ тоологдохо. Тиихэдэ би оёол юумэ хэлөөн хүм.

—Зай баяр юм даб даа, би гомодолтой бэшэб—гэдэ Мещеряков хэлэбэ. Би орден абаагүйшье һаа Кузнецкстройе мартахагүйб...

Кузнецкэ металлургическа завод барижа байха үедэ Виктор Павлович Малышев тэндэ инженер баһаһан юм. Мүнөөнэйхилэл алли элитэ гаража суурилуулһан бэшэ болобошье түүрэн эрхэтэй ба бага зэргэ дүй түршэлтэй болоод байгаа һэн. Энэ залуу комсомол байхадаа Мещеряковтай хамта Инженентьевска мастерскойдо хүдөлөөд болшоной нгоо һүүлээр Томско институтта һураажа гараһан байна Томскын һүүлээр урда зүүгэ ажаллаһан байгаа Металлургическа заводуудаэгүүр ахүтэлмэрилһэн. хоёр дахин Америка ошожо ерэһэн байха юм.

Кузнецкстрой дээрэ Мещеряков болбол Малышевто өөртэнь хүлэмэрилһэн байна гэжэ хэлэхэдэ болоно Мещеряков домна цехэ бригадиваар баһаан юм Тиихэдэ элэ домнануud ой тайгын гэрэгэ, сагаан, гаталга барагаа [illegible] Ойбо [illegible] мэдэжэ [illegible] барга бүүлүүлиг ба ядуу тулюуд гүрөөнөө рекордно бөгөөлгөн болзор соо шэнэлэн байнуулха гэһэн большевигүүдэй түсэб тухай үшэхалаа харинхин наадалжа энээлэжэ байдаг бэлэй. Айхабтар өхэ мүнгэнэй түлөө С бүрэгэ гегантын бартлые консультировалха гэжэ зүбшөөлөө үгэһэн байбашье, тэдэнэр Кузнецкстрой дээрэ ерээд тэнтэшье наадалжа энээлэдаг байба. Бүхы оронной бөөнэ шинтэхэжэ байхадань тэдэнэр шэлэмэл һайн тоёо эдижэ, лимонтойгоор коньяк уужа байгаа бэлэй. Консультации үгэжэ байхын түлөө тодэнэ тон һайн юумануудые үгэжэ байгаа, теэд тэдэнэй наадалжа энээлэжэ байгадань бишэнэр обборогүй хэбэртэй байдаг бэлэйбди. Итангаяа манай табиһан богонихон болзорнуud ба харинн гүрөөнэйхибөө хурдан темп түйлаха гэһьемнай хархадаа наадалдаг байгаа. Харинхин болбол домна дээрэ табигдаха хүүргые миил хоёр һара соо, өхэл гэ һаа һара хадал соо барижа болохо—теэд энэшье айхабтар өхэ темп болохо байна Энээнһээ түрүүн түргэнөөр хэжэ болохогүй Энээнһээ түргэн өхэ гэ хадаа энээлгэ өгүрөөөр байна гээшэ гэжэ хэлэдэг һэн.

Теэд Виктор Павлович тэрэ хүүргые 40 час соо бүтээхэ гэжэ шиидхэбэ Малышев болбол үлэ шэлэн общежити соо Мещеряковтай уулзаха гэжэ ерээд. «Вася энээнинь бүтээхэ хэрэгтэй байна—гэжэ хэзээ үнэ айлаһатай бүхаватай нэгэ һүүн Валягоновай хэлэһэнтэл эдлаар дэлэ һэн—комсомолецүүдые шэлэжэ одоо яахадаг хэрэгтэй бэлэй [illegible] байна [illegible] тухай олон үгэ хүүргүйгөөр ойлгуулжа үгэхэ хэрэгтэй. Нүхэд бүгэжэ үзэе. Үльгэр жэшээ харуулха хэрэгтэй. Заабол хэрэгтэй байна...».

Энэнь тиимэ хялбараар бүтээгүй Комсомолецуud эхи заха гарраад, үбгэжөөлнүүд тэдэнинь дэмжэн дүнгэлсэбэ. Тэдэнэр хадаа муу нэрэ гарахагүй гэжэ оролдоо Абяа аниргүйгөөр хаража шалгажа, хэмжэжэ тооложо үзэдэг һэн һүүлээ болоходо барандаа хам эм сродог бэлэй. Тиигээд лэ бүтээдэг байгаа. Хуурмаг буруушаалгануушые тоонгүйтөөр улам саашаа өүдхэлэг, бүри өөлөө гарадаг, дэлхэйн техникын орой өөдэ абирдаг байгаа. Хүндэ хүлэмэрин хэһэнэйнгээ һүүлээр һүшиндлөө ямаршье багшагүйтөөр харинн хэлэ бэшэг үзэдэг шуудалдаг. харинн гүрэнэй техническэ атласнуудые уншаг. бүхы нюуса юуные мэдэжэ абаха гэжэ али бүхы оролдолго гаргадаг байгаа

Хүрэ бороной һүүлээр хүйтэн боложо, дошхон шэрүүн һалки жабар болодог бэлэй. Домнын колошниттые таблаха. тэрэнэй орой дээрэнь гаража янгинама хүйтэн жабарта байха хэрэгтэй байгаа өнишье үдэршье таблаха хэрэгтэй байгаа. Тон түргэнөөр бээ даанги боложо урдынхибаа баяр ба хүсэтэй болохын тулада айхабтар шанга түсэбые дүүргэхэ гэжэ яраха хэрэгтэй байгаа. Теэд хэрбээ юншхон үбэлэй хүйтэнэ валенка ба бээлэйнь дутаг байхадань хүйтэн улам шанга дажа ба юншторжо гарайнь хүрганууд түмэр барихадаа хүлэмэс нанажа байхадань яаха гээшэбэ? Углеодэр гү. али нүгөөлэр бээлэй өнө болохо юм гэжэ хэлөөгүй [illegible] Теэд тэрэнинь хүлэжэ өө хын аргагүй, домноёо таблаха хэрэгтэй. Нэгэ үдэршье нэгэ часшье өөатажа болохогүй. Бүри баатар шинираг хүнүүдшье тэсэжэ ядаад гомодоо баридаг, хамаг бүхы бурканнуудаа дурдадаг бэлэй

—Вася, комсомолецуудые түрүү зэргэдэ тавиха хэрэгтэй. Үльгэр жэшээ харуулаг. Ши биш хоёр тэдэндэ туһалжа байхабиш Интэхэ хэрэгтэй, Вася, заабол интэхэ хэрэгтэй,—гэдэ тиимэ саг болохолонь Виктор Павлович хэлэдэг һэн.

Тиин баратар хараншы маматай нэгэ һүүн дошхон шанга хүйтэнтэ домнын орой дээрэнь гараад комсомолецуud конструкциие таблаг байба. Гарынь даадахадаа молохит болошодог һэн. Мещеряков гансаараг бээлэйтэй байһан дээрэ-дээ тэрэнэ гарһаа гарта дамжуулжа үгөөд, өөрөө улаан гараараа табигаг юм һэн ха. Тиихэдэ Виктор Павлович һүнинь хагадта юмна дээрээ гараад хүбүүлтэ түйлаха гэжэ бододог байгаа. Тэндэ олонхидо бүхэлдэ һүүн соо үүр сайтар хамта байлсадаг бэлэй

—Зай, Васька бидэнэр заабол шинии түлөө ууха өөтойбди гэжэ Виктор Павлович хэлээ—тиихэдэ заабол хүл дээрээ байха өөтойбди. Хэрбээ шинии түлөө уугаа хадаа комсомолой түлөө шинии хөөрэһэн тэрэ унтаргүй улаан галай түлөө үүгэ өөтойбди Урдажа байһан үйнаа ба улайжа байһан гал соогүүр ород хүнизе холоюо хүтэлдэг этигэлэй түлөө үүгэ өөтойбди. Немец нэгэтэрүү шэрэһээ өөрынгөө аборг, тет хэзээ бүтөөгө нэд нэтэ үү ябажа болодогүй...

(Үргэлжэлэнь улаан номерт)

Хирюусалгата редакторай орлогшо Ц. ГАЛСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26 Телефоны: отв. редактора 3-44; зам редактора—3-44 (2 зв.); секретариата и отдела партийной жизни—3-23; отделов сельскохозяйственного и писем—7-55; отдела пром. и транспорта—5-07.

Н—3138

Типография государственного газетного издательства при СНК БМАССР